

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Mgr. L. H.**
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Danielem Askarim
sídlem Slavětínská 1146/39, Praha 9

proti
žalované: **předsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem**
sídlem Národního odboje 1274/26, Ústí nad Labem

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhala, aby soud (1) zakázal žalované, „aby činila jakékoliv další úkony směřující k přeložení žalobkyně k výkonu funkce ve specializovaném senátu nebo jako specializované samosoudkyně rozhodujících ve správním soudnictví“, a (2) přikázal žalované, „aby obnovila stav před nezákonným zásahem tak, že ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto rozsudku vydá

dodatek rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž bude žalobkyni plně obnoven nápad jako člene senátu i jako samosoudkyni v oddělení 14 úseku občanskoprávního“ (k dílčí úpravě petitu viz dále bod 23).

2. Zásah se podle žalobkyně skládá ze dvou dílčích úzce propojených kroků. Prvním je úplné zastavení nápadu (tj. přidělování věcí) žalobkyni jako soudkyni občanskoprávního úseku. Druhým je trvalé přeražení žalobkyně na úsek správního soudnictví. První krok nastal dodatkem č. 8 k rozvrhu práce, který žalovaná vydala dne 31. 5. 2021, a stále trvá. Druhý krok v době podání žaloby ještě nenastal, ale žalovaná jednoznačně avizovala, že k němu přistoupí (viz dále bod 23). Podle žalobkyně jsou oba kroky natolik provázané, že je třeba je vnímat jako jeden celek, který představuje nezákonný zásah. Zároveň je z uvedeného zřejmé, že žaloba směřuje proti trvajícimu zásahu.
3. Žalobkyně konstatovala, že do funkce soudkyně byla jmenována v roce 1998 a od té doby působí v rámci civilního soudnictví. Od roku 2008 působí na odvolacím úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) a je jednou z jeho služebně nejstarších a nezkušenějších soudkyň. V letošním roce žalovaná avizovala, že významně zasáhne do kariérního vývoje žalobkyně jejím trvalým přeložením na úsek správního soudnictví. Žalobkyně s přeložením nesouhlasí, což žalované opakovaně sdělila. S tímto postupem vyjádřili nesouhlas také předsedové civilních senátů krajského soudu a soudcovská rada. Žalovaná přesto vydala dne 1. 6. 2021 dodatek rozvrhu práce, kterým žalobkyni zcela zastavila nápad na úseku občanskoprávním a ke dni 1. 9. 2021 se chystá vydat další dodatek, jímž dojde k přeložení žalobkyně na úsek správního soudnictví. V tomto postupu spatřuje žalobkyně nezákonný zásah do svých práv.
4. Přeražení soudce do specializovaného senátu rozhodujícího ve správním soudnictví, k němuž dochází změnou rozvrhu práce, představuje výkon státní správy správním orgánem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalovaná jakožto předsedkyně soudu při vydání rozvrhu práce podle § 41 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) vykonává pravomoc orgánu státní správy soudu [srov. též § 126 odst. 1 písm. a) téhož zákona]. Pokud vydáním rozvrhu práce nebo jeho změnou dojde k zásahu do právní sféry jednotlivce, je pravomoc správních soudů dána.
5. Žalobkyně je přesvědčena, že zásahová žaloba podle § 82 s. ř. s. je přípustná a věcně projednatelná. Rozvrh práce je podle žalobkyně organizačním dokumentem *sui generis* a je třeba k němu přistupovat jako ke specifickému aktu výkonu státní správy soudů, který nelze podřadit pod pojem rozhodnutí, opatření obecné povahy ani právní předpis. Jedná se proto o jiný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalobkyně si je vědoma, že Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) v rozsudku ze dne 19. 9. 2013, č. j. 1 As 48/2012-28, č. 2767/2013 Sb. NSS, dospěl k závěru, že změna rozvrhu práce není způsobilá zasáhnout do právní sféry soudce, žalobkyně však vůči němu předkládá konkurující argumentaci a zejména tvrdí, že byl překonán rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) ze dne 9. 3. 2021, *Bilgen proti Turecku*, stížnost č. 1571/07 (dále jen „rozsudek *Bilgen*“). Z tohoto rozsudku vyplývá, že součástí práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) je i právo na soudní ochranu před unilaterálními rozhodnutími orgánů státní správy soudů, která představují vážný zásah do kariéry soudce (viz zejm. bod 96 rozsudku *Bilgen*). Také v případě žalobkyně nebyly dány mimořádně důležité důvody ospravedlňující odeprání přístupu

žalobkyně k soudu. Článek 6 Úmluvy proto vyžaduje, aby soud vyhodnotil žalobu jako způsobilou meritorního projednání.

6. Nyní posuzovaná věc se liší od věci sp. zn. 1 As 48/2012 v tom, že tehdejší žalobce podal žalobu proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., ačkoli rozvrh práce pojmové znaky správního rozhodnutí nesplňuje, a žádná konkrétní porušení svých ústavních nebo jiných veřejných subjektivních práv ani netvrdil. Navíc závěry rozsudku č. j. 1 As 48/2012-28 jsou podle žalobkyně neudržitelné. V nedávné době byly kritizovány např. dvěma soudci Ústavního soudu (viz bod 7 odlišného stanoviska M. Tomkové k nálezu ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 11/15, a bod 29 odlišného stanoviska V. Šimíčka k témuž nálezu) a také v odborné literatuře (viz Kosař, D. Rozvrh práce: klíčový nástroj pro boj s korupcí soudců a nezbytný předpoklad nezávislosti řadových soudců. *Právník*, č. 12/2014, str. 1049-1076).
7. Žalobkyně je přesvědčena, že postupem žalované může dojít k zásahu do její právní sféry.
8. Z hlediska žalobního typu je podle ní správnou cestou žaloba na ochranu před nezákonným zásahem. Rozvrh práce není správním rozhodnutím a nelze jej považovat ani za opatření obecné povahy. Není totiž typickým abstraktně-konkrétním aktem, který by pro neurčitý okruh adresátů upravoval konkrétní předmět právních vztahů. Podle žalobkyně se jedná o organizační dokument *sui generis* vymezující agendy jednotlivých soudních oddělení a stanovící obecná pravidla přidělování věcí. Je třeba k němu přistupovat jako ke specifickému aktu výkonu státní správy soudů, který nelze podřadit pod pojem rozhodnutí, opatření obecné povahy ani právní předpis. Jedná se proto o jiný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.
9. Žalobkyně dodala, že dostatečná soudní ochrana jí není zajištěna ani prostřednictvím možnosti vyvolat pracovněprávní spor. Má sice za to, že v jejím případě byla porušena i ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, o rovném zacházení a zákazu diskriminace, a proto podala antidiskriminační žalobu, pracovněprávní soud však nemá pravomoc posuzovat zásah do veřejných subjektivních práv, k němuž došlo postupem žalované jako orgánu státní správy soudů. Civilní a správní soudy tedy nerozhodují o „totožné věci“.
10. Z hlediska důvodnosti žaloby žalobkyně namítá, že s přeřazením na úsek správního soudnictví nevyslovila souhlas. Nesouhlas přitom opakovaně vyslovila vůči žalované, také v dopisu adresovaném soudcovské radě krajského soudu ze dne 12. 5. 2021 nebo v dopise žalobkynina zástupce ze dne 18. 5. 2021. Přeřazení žalobkyně k výkonu funkce správní soudkyně bez jejího souhlasu odporuje čl. 82 odst. 2 Ústavy a § 121 odst. 1 s. ř. s. Výklad uvedených ustanovení ze strany žalované se sice opírá o dosavadní praxi výkonu správy soudů v ČR, podle žalobkyně je však formalistický a vyprazdňuje účel a smysl daných ustanovení.
11. Výraz „přeložit k jinému soudu“ uvedený v čl. 82 odst. 2 Ústavy je třeba vykládat podle žalobkyně funkčně, nikoliv striktně organizačně. Z hlediska ústavní garance je podstatné, že dojde k významnému zásahu do kariéry žalobkyně, a to bez ohledu, zda k tomuto zásahu dojde přeložením na jiný soud z hlediska organizačního, geografického nebo z hlediska agendy. Pojmy užívané ústavním pořádkem mají svébytný význam, který se nemůže měnit v závislosti na konkrétním úpravě podústavní úrovně. Smyslem a účelem pojmu „přeložit k jinému soudu“ je ochrana soudce před zásahy do výkonu jeho funkce ze strany orgánů státní správy soudů, v důsledku nichž by mohla být ohrožena jeho nezávislost. Přesun na zcela jinou agendu, s níž nemá soudce žádné zkušenosti, takový

zásah představuje a může být dokonce citelnější než přeložení k jinému soudu z geografického hlediska. Pro žalobkyni by bylo menším zásahem, pokud by byla přeložena k civilnímu odvolacímu úseku Krajského soudu v Praze, než přeložena k výkonu funkce správní soudkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem. Z funkčního hlediska se tak jedná o přeložení k jinému soudu. V této souvislosti žalobkyně odkázala také na komentář k čl. 82 odst. 2 Ústavy (Šimíček, V. in Bahýřlová, L. a kol. *Ústava České republiky, Komentář*. Praha: Linde, 2010, str. 993).

12. Žalobkyně nesouhlasí s výkladem žalované, podle níž se § 121 odst. 1 s. ř. s. vztahuje pouze na přidělení soudce ke specializovanému senátu krajského soudu bezprostředně po jmenování soudcem. Jednalo by se o duplicitní pravidlo, které je obsaženo také v § 67 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Takový výklad by byl v rozporu s presumpcí racionálního zákonodárce.
13. Dále žalobkyně namítá, že zákonná úprava (§ 121 odst. 1 s. ř. s.) stanoví pro výkon funkce správního soudce speciální kvalifikační podmínky, které žalobkyně nesplňuje, neboť nevykonávala alespoň po dobu pěti let právní praxi nebo vědeckou nebo pedagogickou činnost v oboru ústavního, správního nebo finančního práva. Přeložení nemohou odůvodňovat ani výsledky její přípravné služby nebo justiční zkoušky, neboť justiční zkoušku z oboru správního práva neskládala. Je zřejmé, že uvedeným ustanovením má být zajištěna zvláštní odbornost specializovaných správních soudců. Není přitom zřejmý důvod, proč by tato odbornost neměla být vyžadována u již dříve jmenovaných soudců, kteří se nově stanou členy specializovaných správních senátů.
14. Žalobkyně nikdy neusilovala o to stát se správní soudkyní a měla legitimní očekávání, že bude funkci soudkyně vykonávat s ohledem na její dosavadní kariéru v rámci civilního soudnictví. Pokud má být nuceně přidělena k výkonu specializované funkce, pro niž nemá patřičnou kvalifikaci, jedná se o zásah do jejího práva na rovný přístup k veřejné funkci podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).
15. I pokud by postup žalované nebyl *a priori* v rozporu se zákonem nebo ústavním pořádkem, v posuzované věci proběhl výběr konkrétních soudců k přeložení na úsek správního soudnictví na základě arbitrárních, netransparentních a nepřezkoumatelných kritérií, a je tedy v rozporu s garancemi soudcovské nezávislosti. Žalovaná sice prezentovala určitá kritéria, jednalo se však o kritéria arbitrární a natolik vágní, že jejich naplnění v zásadě nelze přezkoumat. V dopise adresovaném soudcovské radě sp. zn. Spr 959/2021 žalovaná na str. 7 vymezila následující kritéria pro výběr soudců určených k přeřazení:
 - nepůjde o předsedy senátů, „neboť se jedná o soudce, kteří jsou garanty odbornosti“
 - nebudou dotčeny „specializované“ senáty
 - odborná způsobilost
 - skutečnost, že konkrétní soudce je samosoudcem, „což má přesah i do rozhodování samosoudcovské agendy v rámci správního soudnictví“
 - zohlednění názoru správního úseku, resp. pověřeného místopředsedy soudu.
16. Již první kritérium je zavádějící, neboť předsedové senátů pochopitelně nejsou automaticky nadáni vyšší odborností než členové senátu nebo samosoudci. I sama žalovaná v minulosti v rozhovoru pro časopis Soudce uvedla, že civilní odvolací senáty jsou nositeli odbornosti jako celky. Ani kritérium specializovaných senátů není příliš racionální, neboť se jedná především o opatrovnickou agendu a věci s cizím prvkem, s nimiž mají všichni civilní

soudci určité zkušenosti. Navíc žalovaná toto kritérium nedodržela, protože druhý vybraný soudce JUDr. J. D. má specializaci na věci s mezinárodním prvkem. Jako argument nemůže obstát, že JUDr. D. tyto věci nevyřizoval jako referent, protože totéž platí i pro Mgr. K. B., která nebyla zařazena mezi předvybrané soudce.

17. Žalobkyni není zřejmé, z čeho žalovaná dovodila, že je žalobkyně odborně vybavena k výkonu správního soudnictví. Žalobkyně nemá se správním soudnictvím prakticky žádné zkušenosti, s výjimkou jedné volební věci, kterou rozhodovala v rámci výpomoci správnímu úseku. Pozoruhodné je, že jako odborně způsobilá nebyla vyhodnocena Mgr. G. V., soudkyně oddělení 95 Co bez specializace, která v minulosti jako správní soudkyně působila. Také kritérium samosoudcovství nelze považovat za racionální. S rozhodováním jako samosoudce musí mít z povahy věci zkušenost každý civilní soudce. Kritérium názoru správního úseku, konkrétně pověřeného místopředsedy JUDr. Č. je nepřezkoumatelné. Žalovaná naopak opomněla klíčové kritérium, kterým měla být dosažená odborná úroveň a seniorita. Právě ve vztahu k služebně nejstarším soudcům je nucené přeražení na jinou agendu nejcitelnějším zásahem, a to jak z hlediska kariérního, tak osobního.
18. Kritéria jsou podle žalobkyně natolik nahodile vybraná a zpětně nepřezkoumatelná, že vzbuzují pochybnost, zda nebyla sestavena *ex post* k odůvodnění konkrétních vybraných soudců. O nespravedlnosti svědčí též nesouhlas, který s přeložením žalobkyně vyjádřili předsedové civilních odvolacích senátů (viz zápis z jejich porady ze dne 6. 5. 2021), a dále závěry soudcovské rady, podle které je přeložení žalobkyně „nesystémové, diskriminační a neodůvodněné“ (zápis ze zasedání soudcovské rady ze dne 18. 5. 2021). Taková libovůle na straně žalované nemůže obstát. Výkon státní správy vůči soudcům založený na libovůli není akceptovatelný ani z hlediska garance nezávislosti soudců.
19. Arbitrární postup žalované odporuje také garanci nezávislosti soudců vyplývající z čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii [dále jen „SEU“, viz rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 24. 6. 2019, C-619/18, *Komise proti Polsku* (nezávislost Nejvyššího soudu)].

II. Vyjádření žalované

20. Žalovaná je přesvědčena, že vzhledem ke skutkovým a právním okolnostem věci nelze vůbec hovořit o nezákonném zásahu vůči žalobkyni, a žaloba by proto měla být odmítnuta. Odkazuje přitom na rozsudek NSS č. j. 1 As 48/2012-28, který podle jejího názoru není v rozporu s rozsudkem ESLP *Bilgen*. Uvedený rozsudek ESLP se týkal přeložení soudce k jinému soudu nižšího stupně, který byl navíc značně vzdálen od působiště stěžovatele. Závěr ESLP spočíval pouze v tom, že soudce musí mít v takových případech prostředek soudní ochrany. Jak je uvedeno v rozsudku č. j. 1 As 48/2012-28, v takovém případě je možné se domáhat ochrany prostřednictvím žaloby ve správním soudnictví. Prostředek soudní ochrany je tedy v českém právním řádu zajištěn. Uvedený rozsudek NSS poukazuje také na možnost soudce bránit se proti šikaně prostřednictvím civilní žaloby. Rozsudek *Bilgen* na případ žalobkyně spočívající pouze ve změně agendy vůbec nedopadá.
21. Dále žalovaná poukázala na skutečnost, že se žalobkyně stala soudkyní úseku správního soudnictví již v roce 2020, kdy se stala členkou senátu 115 A. Od 1. 1. 2021 se její působení na úseku správního soudnictví rozšířilo, neboť se stala členkou senátu 114 A, který rozhoduje ve věcech pobytu cizinců. Žalobkyně je tak již skoro rok zařazena současně na civilním úseku a úseku správního soudnictví. Proti popsáním změnám nebrojila ani

nebrojí. Žalobkyně by již měla být obeznámena s procesními předpisy správního soudnictví nebo by se měla věnovat jejich studiu v rámci svého stávajícího zařazení.

22. Dále žalovaná zdůraznila, že se úsek správního soudnictví v současnosti potýká s neúměrnou délkou řízení (k 9. 4. 2021 bylo na úseku správního soudnictví celkem 727 věcí, z toho 191 věcí starších dvou let). Zabráněním posílení tohoto úseku by byla porušena práva účastníků řízení na rozhodnutí v rozumné době. Proti tomu stojí pouze dočasný diskomfort žalobkyně spojený s rozšířením její specializace.

III. Úprava petitu žaloby

23. Podáním ze dne 7. 9. 2021 žalobkyně upravila původní petit žaloby s ohledem na změnu skutkových okolností, neboť již skutečně došlo k přesunu žalobkyně k výkonu funkce soudce na úseku správního soudnictví, a to dodatkem č. 11 k rozvrhu práce ze dne 31. 8. 2021. Domáhá se tedy, aby soud (1) zakázal žalované, „*aby činila jakékoliv další úkony směřující k přeložení žalobkyně k výkonu funkce ve specializovaném senátu nebo jako specializované samosoudkyně rozhodujících ve správním soudnictví*“, a (2) přikázal žalované, „*aby obnovila stav před nezákonným zásahem tak, že ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto rozsudku vydá dodatek rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž bude žalobkyni plně obnoven nápad jako členice senátu i jako samosoudkyni v oddělení 14 úseku občanskoprávního, a jímž bude žalobkyně vyřazena z oddělení 16 a 40 úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ústí nad Labem*“ (doplnění oproti původnímu návrhu zvýrazněno, srov. výše bod 1).
24. Žalobkyně poukázala na stanovisko soudcovské rady ze dne 30. 8. 2021, která vyjádřila s postupem žalované nesouhlas. Podle soudcovské rady nebyla kritéria pro výběr konkrétních soudců vhodná, ale bylo namísto provést výběr buď losem, nebo s ohledem na délku profesní praxe jednotlivých soudců, neboť u soudců s kratší praxí lze očekávat větší flexibilitu při změně agendy.

IV. Další podání účastníků

25. V replice k vyjádření žalované žalobkyně uvedla, že zařazení do oddělení 114 a 115 úseku správního soudnictví již v minulosti považovala za dílčí výpomoc, přičemž do doby podání žaloby v rámci těchto oddělení vyřizovala pouze dvě věci. Dopady do života a kariéry žalobkyně tak nebyly ani v hrubých rysech srovnatelné s trvalým a úplným přeložením. Dále žalobkyně stručně zopakovala důvody pro odklon od rozsudku NSS č. j. 1 As 48/2012-28. Žalovaná podle ní také nesprávně vykládá rozsudek ESLP *Bilgen*, podle kterého má být soudní přezkum v zásadě dostupný ve vztahu ke všem jednostranným rozhodnutím státní správy zasahujícím do kariéry soudců. Poukázala také na nově vydaný rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 10. 2021, *W.Ž.*, C-487/19, z něhož nade vší pochybnost vyplývá, že závěry rozsudku NSS č. j. 1 As 48/2012-28 (podle nichž změna rozvrhu práce nemůže zasáhnout do právní sféry soudce) nemohou obstát (viz zejm. body 114, 115 a 118 rozsudku *W.Ž.*). Jiný důvod pro odmítnutí žaloby není dán. I NSS v rozsudku č. j. 1 As 48/2012-28 uvedl, že předseda soudu při vydávání a změnách rozvrhu práce postupuje jako správní orgán. Žalobkyně sice brojí proti postupu žalované i před civilním soudem, ale činí tak pouze v rozsahu tvrzeného nerovného zacházení.
26. Žalovaná v duplice setrvala na závěru, že ve věci je použitelný rozsudek NSS č. j. 1 As 48/2012-28. Podle žalované neexistuje žádné veřejné subjektivní právo žalobkyně být přidělena ke konkrétnímu úseku soudu či vykonávat určitou specializaci. Žalobkyně

využila svého práva a podala antidiskriminační žalobu, v níž namítá, že byla diskriminována způsobem, jakým došlo k jejímu výběru.

27. Rozvrh práce je podle žalované normativním aktem s časově (a osobně) omezenou působností a vykazuje znaky interní normativní instrukce, která je adresována dovnitř soudu. Jedná se o řídicí akt předsedy soudu, vydaný na základě zákonného zmocnění jakožto akt správy (řízení) konkrétního soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2017, č. j. 2 As 182/2017-102). Žalovaná má za to, že se správní soud může v rámci jeho přezkumu zabývat pouze otázkou, zda předseda soudu při jeho vydání nevybočil z mezí stanovených zákonem a dodržel zákonem stanovený postup jeho vydávání. Věcný přezkum (správnost) jednotlivých opatření zahrnutých do rozvrhu práce však možný není, nevybočí-li ze zákonných mezí. Jinými slovy, je volbou předsedy soudu, jaká opatření při řízení soudu zvolí, jsou-li tato opatření přípustná. Pouze předseda soudu je odpovědný za řízení a výsledky jím vedeného soudu. Opačný závěr by znemožňoval efektivní řízení soudu. V případě porušení svých povinností „justičního manažera“ se dopustí kárného provinění. Správní soud není soudem, který by měl kontrolovat a posuzovat kvalitu řízení krajského soudu předsedou prostřednictvím rozvrhu práce. Předmětem tohoto řízení není ani otázka porušení práva na zákonného soudce, neboť taková námitka by náležela jednotlivému účastníkovi řízení. Žalobkyni byly přiděleny věci stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako se přidělují dočasně přiděleným soudcům (stážistům), a to při zachování soudce zpravodaje a předsedy senátu jako členů senátu.
28. K námitce porušení § 121 s. ř. s. žalovaná uvedla, že pojem přidělení soudce je jasně vymezen v § 67 zákona o soudech a soudcích. Přidělením se myslí přidělení soudce k určitému soudu, a takto je s tímto pojmem legislativně pracováno. Zvláštním předpisem je pak § 121 s. ř. s., který doplňuje možnost přidělení soudce jinam než k okresnímu soudu. Důvodem bylo připuštění dalších odborníků na správní právo do justice, nikoliv vyloučení ostatních soudců z možnosti působit na úseku správního soudnictví. Žalobkyně nebyla na úsek správního soudnictví krajského soudu přidělena, neboť se soudkyně krajského soudu stala již v roce 2008, kdy byla k tomuto soudu přidělena. Obdobná argumentace platí i k přeložení soudce podle čl. 82 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 71 zákona o soudech a soudcích. Žalobkyně nebyla přeložena k jinému soudu. Správní soudy na krajské úrovni nejsou samostatnou soustavou soudů, tj. nejsou samostatnými soudy, ale tvoří je pouze specializovaní soudci.
29. K námitce arbitrárnosti výběru kritérií žalovaná uvedla, že podle jejího přesvědčení přezkum kritérií, na základě nichž byla žalobkyně vybrána, nespadá do pravomoci správního soudu. Tato kritéria mohou být zkoumána v rámci řízení o antidiskriminační žalobě, ale nelze je zkoumat v rámci přezkumu rozvrhu práce. Žalovaná se k výběru kritérií vyjádřila již v rámci občanskoprávního řízení a přikládá příslušnou složku v kopii. Je třeba zdůraznit, že přeřazení žalobkyně je pouze jedním z mnoha opatření směřujících ke stabilizaci správního úseku dotčeného krajského soudu.
30. Poukazuje-li žalobkyně na negativní stanoviska soudcovské rady, je třeba zdůraznit, že soudcovská rada je poradním orgánem předsedy soudu. Může se vyjadřovat k výkonu pravomoci předsedy a navrhopvat jiná lepší řešení, nicméně konečnou volbu a odpovědnost nese předseda soudu. Správní soud zde není arbitrem, který by měl přezkoumávat, či návrh byl lepší, přiměřenější, efektivnější apod. Krom toho, druhé stanovisko soudcovské rady ze dne 30. 8. 2021 má charakter spíše doporučení a vyjádření obav do budoucna. Soudcovskou radou navrhovaný výběr losem by žalovaná považovala za rezignaci na svou řídicí funkci.

Jakkoliv se jedná o řešení možné, manažerské rozhodnutí ohledně způsobu výběru nemůže být ze své podstaty přezkoumáváno. Pokud je zde více kandidátů na jednu pozici, kteří jsou stejně kvalifikovaní (což je možno říci o všech soudcích působících na občanskoprávním úseku), závisí výběr na úvaze toho, kdo vybírá. To ostatně respektuje i judikatura pracovněprávních soudů, podle níž o výběru zaměstnance, který je nadbytečný, rozhoduje výlučně zaměstnavatel a soud není oprávněn tento výběr přezkoumávat (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1130/97). Žalovaná tím nedává rovnítko mezi zaměstnancem a soudcem, pouze poukazuje na to, že některé řídicí akty jsou ze své podstaty nepřezkoumatelné. Ústavní soud tento závěr korigoval pouze zákazem výběru podle nepřijatelných (diskriminačních) kritérií výslovně zapovězených Listinou (nález ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 1609/08). O takový případ se však zjevně nejedná.

31. Žalovaná zdůraznila, že stanovila kritéria, podle kterých provedla výběr. Těchto kritérií se držela a vybrala žalobkyni jako nejvhodnější kandidátku, o kterou z užšího výběru projevil zájem předseda senátu Mgr. V. T. na základě jeho předchozí zkušenosti se žalobkyní nejen na správním úseku, ale i v rámci jeho čekatelské praxe. Stanovení kritérií nezakládá právo na přezkum vhodnosti těchto kritérií ani volby na jejich základě, neboť by tím byla vyprázdněna řídicí oprávnění žalované jakožto předsedkyně soudu.
32. Žalovaná také informovala soud, že antidiskriminační žaloba žalobkyně, která byla vedena u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 22 C 328/2021, byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 9. 11. 2021.
33. Žalobkyně v triplice uvedla, že trvá na veškeré své dosavadní argumentaci. Žalovaná podle ní prosazuje takovou interpretaci právních předpisů, z níž by vyplývala prakticky neomezená pravomoc svévolně překládat soudce mezi zcela nesouvisejícími agendami. Takový postup není možné v právním státě akceptovat, a to zejména v České republice, která má zkušenost s přesouváním soudců na jiné agendy před rokem 1989. Má-li být garantována nezávislost soudců, nelze připustit svévolné zásahy do jejich kariéry. Pokud by měl předseda soudu zásadní moc nad soudci nepodléhající efektivnímu přezkumu, museli by soudci žít neustále pod hrozbou zásadního zásahu do své kariéry, pokud se vedení soudu z jakéhokoli důvodu znelíbí. Tak tomu je i mezi soudci dotčeného krajského soudu, jak je žalobkyni známo z neformálních rozhovorů se soudci.
34. Postup žalované není ani smysluplný z hlediska efektivního výkonu soudnictví. Jakkoliv žalobkyně vynakládá veškerou snahu, s ohledem na složitost a šíři materie správního soudnictví se přesto necítí být pro úsek správního soudnictví zásadním přínosem. Bylo by racionálnější vybrat např. soudce, kteří dříve působili jako asistenti na správních soudech. Dokonce i mezi civilními soudci krajského soudu je soudkyně s rozsáhlou zkušeností ve správním soudnictví, ale k přeložení nebyla vybrána, protože si správní soudnictví vykonávat nepřeje.
35. K aplikaci čl. 82 odst. 2 Ústavy žalobkyně dodala, že výklad žalované vede k vyprázdnění garance nepřeložitelnosti prostřednictvím zákonné úpravy. Ústavní zákaz přeložení soudců bez jejich souhlasu je třeba vykládat materiálně tak, že je zakázána i změna agendy. V nyní posuzované věci přitom není třeba rozhodnout obecně ve vztahu k přesunům mezi jakýmkoli agendami. Správní soudnictví je tradičně považováno za specializovanou agendu vymykající se zbytku obecného soudnictví. Tentýž závěr vyplývá i z § 121 s. ř. s., jak již žalobkyně vysvětlila v žalobě. Pojem přidělení soudce je třeba podle ní vykládat širěji, než jak je použit v zákoně o soudech a soudcích, a to tak, že zahrnuje první přidělení

ke specializovanému oddělení poté, co již soudce vykonával jinou agendu. Výklad žalované by požadavek souhlasu s přidělením v § 121 s. ř. s. činil nadbytečným, neboť požadavek na souhlas s přidělením je obsažen i v § 67 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Není ani jasné, proč by zkušenosti z oblasti veřejného práva měly být vyžadovány jen v případě nových soudců.

36. Žalobkyně také setrvala na námitce, že žalovaná byla povinna svůj postup racionálně a přezkoumatelně odůvodnit. Nesouhlasí s tím, že by správní soud nebyl oprávněn postup žalované přezkoumávat. Pravomoc civilního soudu posuzujícího antidiskriminační žalobu se nekryje s pravomocí správního soudu přezkoumat postup žalované jako správního orgánu, jakkoliv podkladem mohou být v obou případech totožné skutečnosti. Požadavek na přezkum vyplývá již z českého ústavního pořádku, konkrétně garance nezávislosti soudců a obecně též vyloučení svévole správních orgánů při zásazích do právní sféry jednotlivců. Vedle toho požadavek na přezkoumatelnost vyplývá též z čl. 19 odst. 1 SEU a již dříve zmíněného rozsudku Soudního dvora W.Ž.
37. Žalovaná je povinna svůj postup odůvodnit, jinak by soudní přezkum vyžadovaný Soudním dvorem pozbýval smyslu. Žalovaná neuplatnila před správním soudem žádná tvrzení, z nichž by bylo možné dovodit, že se její postup opíral o racionální a přezkoumatelné důvody. I pokud by se tedy soud neztotožnil s názorem žalobkyně, že žalovaná vůbec není oprávněna převést soudce bez jeho souhlasu z civilní agendy na agendu správního soudnictví, bylo by třeba v tomto konkrétním případě dospět k závěru, že postup žalované byl nepřezkoumatelný a založený na svévoli. Žalobkyni je známo, že žalovaná v minulosti (např. v přípisech vůči soudcovské radě) určitá kritéria uvedla. Podle žalobkyně k nim však nelze přihlížet jako ke zdůvodnění postupu žalované, pokud je žalovaná neuvede v řízení před soudem jako důvod svého postupu. Nejedná se totiž o řízení o žalobě proti rozhodnutí, soud proto nemůže vycházet z odůvodnění žádného přezkoumávaného rozhodnutí. V řízení o zásahové žalobě plní soud roli nalézací instance a může vycházet pouze z tvrzení účastníků učiněných přímo v řízení před soudem.
38. Pro úplnost žalobkyně uvádí, že žalovaná dříve uvedená kritéria výběru, která byla sama o sobě nepřezkoumatelná, ani nerespektovala, což vyplynulo z výsledků provedených před Okresním soudem v Ústí nad Labem, konkrétně z výsledků místopředsedy pro správní úsek JUDr. P. Č., Ph.D., místopředsedkyně pro civilní úsek JUDr. J. N. a předsedy senátu Mgr. V. T. Žalobkyně navrhuje jako důkaz protokol z provedených výsledků s tím, že považuje za nadbytečné svědky opakovaně vyslechnout.
39. Z výsledku JUDr. N. podle žalobkyně vyplynulo, že na základě vlastního rozhodnutí sestavila seznam sedmi soudců. Rozhodnutí zařadit na seznam právě sedm soudců nebylo opřeno o žádný konkrétní důvod. Na seznamu byli také dva soudci, kteří nebyli samosoudci, což je v rozporu s jedním z kritérií uvedených žalovanou. Uvedla také, že mezi zátěží civilních samosoudců a členů civilních odvolacích senátů neexistuje prakticky žádný rozdíl. Kritérium samosoudcovství tedy bylo podle žalobkyně bez jakéhokoliv racionálního opodstatnění. Z výsledku dále vyplynulo, že jediným důvodem, proč nebyla vybrána Mgr. V., byla skutečnost, že nechtěla funkci správní soudkyně vykonávat a ze strany vedení jí bylo v minulosti neformálně přislíbeno, že nebude nucena se na úsek správního soudnictví vrátit. Tato skutečnost svědčí o svévoli žalované.
40. Z výsledků JUDr. Č. a Mgr. T. podle žalobkyně vyplynulo, že výběr žalobkyně proběhl na základě nahodilé skutečnosti – Mgr. T. jako předseda senátu uvedl, že žalobkyni zná

a při rozhodování jedné volební věci, v níž žalobkyně spolurozhodovala jako členka senátu, s ní měl dobrou zkušenost. JUDr. Č. uvedl, že zkušenost Mgr. T. byla důvodem výběru žalobkyně. Mgr. T. však zároveň uvedl, že řadu soudců ze seznamu předvybraných adeptů neznal a neuměl se k nim vyjádřit. Nevěděl ani, že na základě jeho stanoviska proběhne vlastní výběr provedený místopředsedou. Takový postup výběru je nepřezkoumatelný a odporující požadavkům citovaného rozhodnutí Soudního dvora.

V. Jednání před soudem

41. Při jednání dne 15. 12. 2021 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích a zopakovali argumenty uvedené v písemných podáních.
42. Soud provedl důkaz protokolem o výsledcích místopředsedy pro správní úsek JUDr. P. Č., Ph.D., místopředsedkyně pro civilní úsek JUDr. J. N. a předsedy senátu Mgr. V. T., které byly provedeny v řízení vedeném Okresním soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. 22 C 328/2021.
43. Z protokolu o výsledku *svědka* JUDr. Č. vyplývá, že dříve učiněná opatření pro posílení úseku správního soudnictví, např. stáze soudců okresních soudů, se ukázala jako neefektivní. O tom, že bude třeba přeložení soudců z občanskoprávního úseku na úsek správního soudnictví, ho informovala žalovaná a v této souvislosti uvedla 8 až 10 jmen soudců, ze kterých po konzultaci s Mgr. T., jako služebně nejzkušenějším členem úseku správního soudnictví, vybral právě žalobkyni. Dále JUDr. Č. uvedl, že mu byla známa kritéria, podle kterých byli soudci k přeložení vybíráni, přičemž žalobkyně i JUDr. D. daná kritéria splňovali. Výběr jiných osob ze seznamu nezvažovali. K možnému přesunu soudkyně Mgr. G. V. JUDr. Č. uvedl, že mu jako kandidátka na přesun nebyla nabídnuta. O spojení poboček do jednoho úseku správního soudnictví neuvažovali a svědek považuje takový postup za neefektivní vzhledem ke vzdálenosti Liberce od Ústí nad Labem. K možnosti převedení celé agendy správního soudnictví na civilní úsek uvedl, že byla zvažována, nicméně ji pokládal za nepraktickou. Doplnil, že si vybavuje situaci, kdy v rozhovoru mezi předsedou Nejvyššího správního soudu a předchozím předsedou krajského soudu JUDr. D. již v roce 2018 padla myšlenka na vyřešení přetíženosti úseku správního soudnictví přesunem civilních soudců na úsek správního soudnictví. V otázce posílení kapacity úseku správního soudnictví vždy považoval za nejvhodnější personální posílení. Naopak přesun agendy, ať už na jiný úsek či pobočku, vždy pokládal za řešení dočasné. Dodal, že bohužel nebyli žádní soudci, kteří by se přihlásili dobrovolně.
44. Z protokolu o výsledku *svědka* Mgr. T. vyplývá, že jej JUDr. Č. seznámil se seznamem jmen, kterých bylo asi 5-6. Dále Mgr. T. uvedl, že na základě svých předchozích zkušeností vyhodnotil, že bude spolupráce na úseku správního soudnictví nejlepší právě s JUDr. D. a žalobkyní, kterou znal jednak jako svou školitelku a dále jako členku volebního senátu. Vždy se mu s ní dobře spolupracovalo, byť si vybavil pouze jednu konkrétní volební věc, na které spolupracovali. Dalších jednání o výběrů soudců se svědek neúčastnil. K situaci na úseku správního soudnictví uvedl, že byla k roku 2019 katastrofální, přestože následně došlo k určitému zlepšení v důsledku úbytku nápadu (např. ve věcech fotovoltaiických elektráren), nástupu nových kolegů, přesunu části agendy na civilní soudce a na pobočku v Liberci, nicméně počet nevyřízených věcí starších dvou let byl i po těchto změnách stále vysoký. Dodal, že v případě převedení další agendy na pobočku v Liberci by došlo k jejímu přetížení. Z hlediska porovnání provedených opatření k posílení úseku správního

soudnictví hodnotil jako neúčinnější personální posílení soudci. Práci žalobkyně po přeřazení svědek hodnotil jako výrazně lepší, než u některých dřívějších stážistů.

45. Z protokolu o výsledku *svědkyně JUDr. N.* vyplynulo, že se účastnila sestavování seznamu soudců pro přesun na úsek správního soudnictví z civilního úseku. Kritéria byla sestavena ve spolupráci s předsedkyní soudu a JUDr. Č. Místopředseda Č. jí sdělil, že se nemá jednat o předsedy senátu, kteří jsou nositeli odbornosti. Co se týče dalších kritérií, nemělo se jednat o soudce se specializací, ale naopak bylo přihlédnuto k tomu, zda jde o samosoudce, a to vzhledem ke skutečnosti, že ve správním soudnictví je řada agend samosoudcovských a na civilním úseku nebyli samosoudci dostatečně vytíženi. Další kritéria si svědkyně již nevybavila. Přesun byl řešen v květnu 2021, přičemž byl vytvořen seznam 5 samosoudců a 2 soudců, konkrétně se jednalo o JUDr. D., Mgr. B., Mgr. H., Mgr. H., Mgr. S., JUDr. H. a JUDr. N. Vybrání byli tedy kromě samosoudců také soudci. Konkrétně JUDr. H. byl na seznamu proto, že byl členem opatrovnického senátu, které mají více členů, a k vyřizování agendy stačí méněčlenný senát, který je navíc doplňován stážisty. U JUDr. N. pak bylo přihlédnuto k tomu, že byla na civilním odvolacím úseku služebně nejmladší.
46. Délka seznamu počtem kandidátů nebyla předem určena, určila je svědkyně sama. Seznam současně pokládala na dostatečně obsáhlý s tím, že by byl doplněn, pokud by nebylo možné si vybrat ze strany úseku správního soudnictví. Uvažovala také o možnosti zařadit na seznam soudkyni Mgr. V., která již v minulosti působila na úseku správního soudnictví, avšak do seznamu ji nezařadila kvůli dřívějšímu příslibu, že po určeném času stráveném na úseku správního soudnictví jí bude umožněn přestup na úsek civilní, což bylo naplněno a nemělo být již měněno s přihlédnutím k jejímu osvědčení se.
47. Schůzky, na níž místopředseda úseku správního soudnictví sdělil stanovisko k výběru konkrétních soudců, se svědkyně účastnila spolu se žalovanou. JUDr. Č. jim sdělil, že po konzultaci se soudci, byl vybrán JUDr. D. pro jeho odbornou zdatnost a žalobkyně, kterou si měl konkrétně vybrat Mgr. T., protože ji považuje za odborně zdatnou a již dříve s ní spolupracoval. Do tohoto výběru nebylo následně zasahováno. Doplnila, že při zvážení předchozí justiční i předjustiční praxe soudců působících na civilním odvolacím úseku mají minimálně 20 let praxe všichni, a nelze proto ve vztahu k nim hovořit o tom, že by z nich někdo byl méně, nebo více zkušený. Dodala, že přesun další agendy z úseku správního soudnictví na civilní úsek neshledává vhodným, protože by tak soudci civilního úseku v podstatě zpracovávali dvě složité agendy, správní a civilní odvolací. Zvoleno bylo tedy řešení přesunem dvou soudců z občanskoprávního úseku. Soudcovskou radou navrhovaný způsob výběru (los) by pokládala za rezignaci na manažerské řízení ze strany vedení soudu.
48. Soud provedl důkaz také rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 11. 2021, č. j. 22 C 328/2021-456, kterým byla zamítnuta žaloba, již se žalobkyně domáhala „uložení povinnosti žalované upustit od nerovného zacházení se žalobkyní, spočívajícího v zastavení jejího nápadu jako člence senátu a jako samosoudkyni oddělení 14 úseku občanskoprávního a jejím zařazení jako soudkyně do oddělení 16 a 40 úseku správního soudnictví, a dále povinnost odstranit následky nerovného zacházení se žalobkyní tak, že prostřednictvím předsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto rozsudku vydá dodatek rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž bude žalobkyni plně obnoven nápad jako člence senátu i jako samosoudkyni v oddělení 14 úseku občanskoprávního, a jímž bude zároveň vyřazena z oddělení 16 a 40 úseku správního soudnictví.“

49. V odůvodnění okresní soud uvedl, že klíčovou právní otázkou bylo posouzení, zda jednání žalované prostřednictvím její předsedkyně, jak bylo prokázáno v daném řízení, lze pokládat za nerovné ve vztahu k žalobkyni, popř. za jednání svévolné, či zda se u žalované jednalo o řádný výkon pravomocí ve smyslu § 41 odst. 2 zákona o soudech a soudcích. Žalovaná přidělila žalobkyni práci stejného druhu, výkon činnosti soudce, v jiném soudním oddělení. K tomuto kroku přistoupila z objektivní potřeby řešení posílení úseku správního soudnictví, přičemž postupovala logicky vystavěnou úvahou o posílení tohoto úseku na úkor v tuto dobu málo zatíženého civilního úseku. Pro volbu konkrétních soudců pak zvolila žalovaná postup volby spíše bezformální. Formální postup např. ve formě kvalifikačního (výběrového) řízení v takovém případě není upraven, byť by zřejmě nebyl pro větší transparentnost postupu výběru zcela nadbytečným. Postup žalované byl však i přesto při jednání dostatečně objasněn a okresní soud v něm neshledal nerovné zacházení. Zjednodušeně popsáno, byl stanoven okruh zaměstnanců na základě jejich aktuálního zařazení a vytížení, s přihlédnutím k jejich možnému přesunu a schopnostem, a z nich byli dva vybráni na základě zprostředkovaného povědomí o jejich schopnostech pro nově zadané úkoly ve správním soudnictví. Pokud se žalovaná rozhodla některé ze soudců do výběru nezařadit, učinila to na základě důvodů, které při jednání objasnila, a které okresní soud neshledal svévolnými či škodolibými. Okresní soud proto uzavřel, že v žalobě popsané jednání nebylo ve vztahu k žalobkyni nerovným anebo svévolným (viz zejm. body 61 až 63 rozsudku č. j. 22 C 328/2021-456).
50. Soud nevyhověl pro nadbytečnost návrhu žalované na provedení důkazu opakováním výsledků místopředsedkyně JUDr. J. N. a předsedy senátu Mgr. V. T. S ohledem na to, že již byli vyslechnuti v řízení před Okresním soudem v Ústí nad Labem, které sice mělo odlišný předmět, ale výsledky se týkaly shodných skutkových otázek, které jsou projednávány v nynějším řízení, svědci byli dotazováni mimo jiné i na motivaci výběru žalobkyně (a JUDr. D.) a řešila se i otázka, nakolik byla kritéria výběru dopředu dána, měl soud za to, že opakování výsledků by nepřineslo žádná nová relevantní zjištění.
51. Soud neprovedl pro nadbytečnost ani důkaz osobním spisem žalobkyně, jímž zamýšlela doložit svou dlouholetou praxi v oblasti občanského práva, neboť tato skutečnost není sporná.

VI. Posouzení žaloby soudem

VI.1 Přípustnost žaloby

52. Soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti žaloby, kterou zpochybnila žalovaná.

VI.1.a Právo soudce přearaženého na jiný úsek na soudní přezkum

53. Právní řád výslovně neupravuje podmínky, za kterých je možné přearadit soudce z jednoho úseku soudu na jiný (úsekem je zde myšleno úsek civilní, trestní nebo úsek správního soudnictví). Nestanoví tedy ani výslovně, že by k takovému postupu bylo třeba souhlasu příslušného soudce. Zákon o soudech a soudcích nestanoví pro takové případy ani opravný prostředek. Dovodit pouze z této skutečnosti závěr, že přearažení soudce na jiný úsek jakémukoliv soudnímu přezkumu nepodléhá, by však bylo zkratkovité a předčasné. Pro úplnost soud předesílá, že pro účely následující argumentace ponechává stranou existenci možnosti domáhat se ochrany prostřednictvím antidiskriminační žaloby v občanskoprávním řízení, která není mezi účastníky sporná a které žalobkyně (být neúspěšně) využila. Další výklad se proto vztahuje k řešení otázky, zda má soudce možnost

se bránit u soudu proti přearazení na jiný úsek v jiných případech, než je tvrzená diskriminace ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

54. Ústava ČR v čl. 82 stanoví, že „(1) *Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí. Jejich nestrannost nesmí nikdo ohrožovat.* (2) *Soudce nelze proti jeho vůli odvolat nebo přeložit k jinému soudu; výjimky vyplývající zejména z kárné odpovědnosti stanoví zákon.*“
55. Žalobkyně tvrdí, že pojem „přeložit k jinému soudu“ uvedený v druhém odstavci citovaného článku je třeba vykládat tak, že zahrnuje i přearazení soudce na jiný úsek v rámci téhož soudu. Pro takový rozšiřující výklad však soud nenachází oporu. Uvedený pojem je vyjádřen jednoznačným způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o svém významu. Ústava zároveň vysvětluje i to, co míní pojmem „soud“. Podle čl. 91 odst. 1 Ústavy tvoří soustavu soudů „*Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy. Zákon může stanovit jejich jiné označení.*“ Mimo tuto soustavu pak stojí Ústavní soud (čl. 83 Ústavy). Pokud by byl přijat výklad žalobkyně, podle kterého by pojem soud v čl. 82 odst. 2 měl být redukován na určitý úsek soudu, vznikla by podstatná nekonzistence mezi užitím tohoto pojmu v rámci samotné Ústavy. Takový důsledek jistě záměrem ústavodárce nebyl. Krom toho výklad žalobkyně neodpovídá ani tomu, jak je pojem soud běžně chápán v ostatních předpisech právního řádu.
56. Pro posouzení otázky, zda existuje možnost soudní ochrany v případě přearazení soudce na jiný úsek, soud ovšem považuje za rozhodné, že všem soudcům je v čl. 82 odst. 1 Ústavy garantována nezávislost.
57. Tuto nezávislost je třeba chápat nejen jako nezávislost vnější (zejm. nezávislost na moci výkonné či jiných politických vlivech), ale i jako absenci zásahů ze strany funkcionářů soudu do soudního rozhodování konkrétního soudce, neboť ani oni nesmí podle čl. 82 odst. 1 Ústavy ohrožovat při výkonu své pravomoci nezávislost a nestrannost soudců.
58. K otázce záruk nezávislosti soudců, a to i konkrétně při přearazení na jinou agendu v rámci téhož soudu, se v nedávné době vyjádřil Soudní dvůr v rozsudku *W.Ž.* Úvodem připomněl, že ačkoliv organizace soudnictví v členských státech spadá do pravomoci těchto států, nic to nemění na tom, že při výkonu této pravomoci musí členské státy dodržovat povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva. Vnitrostátní soudci totiž mohou rozhodovat o otázkách uplatnění nebo výkladu unijního práva, jsou rovněž „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU a tvoří součást vnitrostátního systému opravných prostředků „v oblastech, pokrytých právem Unie“ podle čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU. Soudní dvůr zdůraznil, že k zajištění toho, aby takový soud byl schopen účinnou právní ochranu poskytnout, je zásadní ochrana jeho nezávislosti, jak potvrzuje čl. 47 druhý pododstavec Listiny základních práv EU, který mezi požadavky plynoucími ze základního práva na účinný prostředek nápravy uvádí přístup k „nezávislému“ soudu (bod 107). Požadavek nezávislosti soudů, který je inherentní posláním rozhodovat jako soud, je součástí podstaty základního práva na účinnou právní ochranu a základního práva na spravedlivý proces, které má zásadní význam jakožto záruka ochrany všech práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, a jako záruka zachování společných hodnot členských států uvedených v článku 2 SEU, zejména hodnoty právního státu (bod 108).
59. V tomto ohledu je nezbytné, aby byli soudci chráněni před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly ohrozit jejich nezávislost. Pravidla použitelná na postavení soudců a výkon

jejich funkce soudce musí zejména umožnit, aby byl vyloučen nejen jakýkoli přímý vliv ve formě pokynů, ale také jakékoli formy nepřímého vlivu. Nezbytná svoboda soudců ve vztahu ke všem vnějším zásahům nebo tlakům tak zejména vyžaduje určité záruky schopné chránit osoby, jejichž úkolem je rozhodovat, jako je neodvolatelnost (body 110 a 111).

60. Přeražení soudce bez jeho souhlasu k jinému soudu nebo, jako tomu bylo ve věci v původním řízení, **přeražení soudce bez jeho souhlasu z jednoho oddělení na jiné oddělení téhož soudu jsou přitom podle Soudního dvora také potenciálně způsobilé být v rozporu se zásadami neodvolatelnosti a nezávislosti soudců** (bod 114). Taková přeražení mohou být nástrojem výkonu kontroly nad obsahem soudních rozhodnutí, jelikož taková přeražení jsou způsobilá nejen ovlivnit rozsah úkolů dotyčných soudců a projednání věcí, které jim byly svěřeny, nýbrž mít i značné důsledky na život a profesní dráhu soudců, a tudíž mít obdobné účinky jako kárná sankce (bod 115).
61. S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že požadavek nezávislosti soudců vyplývající z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv EU **vyžaduje, aby režim platný pro přeražení soudců bez jejich souhlasu poskytoval, obdobně jako pravidla v kárné oblasti, zejména záruky nezbytné pro to, aby se předešlo riziku, že tato nezávislost bude ohrožena přímými nebo nepřímými vnějšími zásahy.** Z toho vyplývá, že **pravidla a zásady, které byly připomenuty v bodě 113 tohoto rozsudku, týkající se kárného režimu platného pro soudce, musí být uplatněny i v případě takového přeražení** (bod 117). V odkazovaném bodu 113 Soudní dvůr uvedl, že požadavek nezávislosti soudců vyplývající z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ukládá, aby kárný režim pro ně platný poskytoval nezbytné záruky, aby se zabránilo jakémukoli riziku použití takového režimu jakožto systému politické kontroly nad obsahem soudních rozhodnutí. Stanovení pravidel, která definují zejména jednání zakládající kárné provinění i konkrétně použitelné sankce, která dále upravují účast nezávislého orgánu za použití postupu plně zaručujícího práva zakotvená v článcích 47 a 48 Listiny základních práv EU, **zejména právo na obhajobu, a která zakotvují možnost napadnout rozhodnutí kárných orgánů soudní cestou,** tak představuje soubor základních záruk pro účely zachování nezávislosti soudní moci.
62. Soudní dvůr proto uzavřel, že je důležité, a to i v případě, že taková opatření spočívající v přeražení soudce bez jeho souhlasu přijímá předseda soudu, k němuž přísluší soudce, jehož se taková opatření týkají, mimo rámec kárného režimu platného pro soudce, aby zmíněná opatření mohla být přijímána pouze z **legitimních důvodů** spočívajících **zejména v rozmístění dostupných zdrojů,** které umožní řádný výkon spravedlnosti, **a aby taková rozhodnutí bylo možné napadnout u soudu,** v souladu s řízením plně zajišťujícím práva zakotvená v článcích 47 a 48 Listiny základních práv EU, zejména právo na obhajobu (bod 118).
63. Obdobně se k otázce soudního přezkumu vyjádřil také ESLP. Na základě posouzení mezinárodních právních předpisů zabývajících se problematikou přeražení soudce přitom konstatoval, že tyto předpisy zjevně potvrzují existenci práva členů soudní moci na ochranu před svévolným přeražením jako nezbytného prvku soudní nezávislosti. V tomto ohledu zdůraznil zejména význam procesních záruk a možnosti podat opravný prostředek k soudu v případě rozhodnutí majících vliv na profesní kariéru, aby bylo zaručeno, že nezávislost soudce nebude ohrožena neoprávněnými vnějšími vlivy (rozsudek ESLP *Bilgen*, body 63 a 96).

64. S ohledem na výše uvedené soud souhlasí se žalobkyní, že není udržitelný závěr vyjádřený v rozsudku NSS č. j. 1 As 48/2012-28, podle kterého „rozvrh práce nezasahuje do právní sféry stěžovatele. Pokud se v důsledku přidělení na jiný úsek soudu po přechodnou dobu sníží výkonnost soudce, například z důvodu novosti agendy pro dotčeného soudce, takovýto jev bude přirozený a nebude z něj možno vyvozovat vůči soudci negativní důsledky.“
65. Krom toho, že uvedený závěr postrádá podrobnější přesvědčivé odůvodnění, vychází z předpokladu, že všichni aktéři jednají v souladu s právem. Záruky nezávislosti soudců však musí být nastaveny jak pro časy, kdy stát i všichni jeho aktéři konají v souladu s právem, tak pro časy z hlediska zachování právního státu méně příznivé. Zároveň nelze opomíjet možnost selhání jednotlivce i za jinak dobrých časů.
66. Ke zneužití rozvrhu práce nemusí docházet pouze v totalitních státech, v nichž se rozvrh práce může stát nástrojem kontroly nad výkonem soudní moci jako celkem (v tomto ohledu nelze nepřipomenout historickou zkušenost České republiky v období nesvobody před rokem 1989), ale může být i důsledkem zneužití pravomoci ze strany jednotlivce – předsedy soudu, ať již s cílem ovlivnit výsledek sporu, ulehčit si práci či vypořádat si účty se svými kritiky či jinak nepohodlnými soudci. Posledně uvedený typ zneužití rozvrhu práce přitom může lehce uniknout pozornosti stran nebo veřejné kontrole, neboť se na výsledku sporu viditelně neprojeví (viz Kosař, D., op. cit., str. 1062). Pro příklad, že k takovému zneužití může dojít i v zemích s obdobnou právní tradicí, jako má ČR, není třeba chodit daleko a lze odkázat na v odborné literatuře popsany případ někdejšího předsedy slovenského Nejvyššího soudu Š. Harabína (tamtéž, str. 1062-1063).
67. Soud považuje v této souvislosti za přílehlavé také odkazy žalobkyně na odlišná stanoviska k nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 11/2015 (který ovšem otázku přezkumu přerážení soudce na jinou agendu neřešil, z většinového stanoviska proto nevyplývají pro posuzovanou věc žádné závěry). Soudkyně JUDr. Milada Tomková označila tvrzení uvedené v rozsudku č. j. 1 As 48/2012-28, podle kterého rozvrh práce nemá na soudce přímo žádné negativní dopady a nijak se do jeho právní sféry nepromítá, za odtržené od reality. Přesun soudce na jinou agendu má podle ní zcela zásadní dopad do právní sféry dotčeného soudce a může v konečném důsledku vést i k zahájení kárného řízení vůči němu (v této souvislosti poukázala i na změny, které byly přijaty v tomto ohledu např. na Slovensku - srov. § 51a zákona č. 757/2004 Z.z., o súdech, ve znění zákona č. 33/2011 Z.z.). Soudce JUDr. Vojtěch Šimíček ve svém odlišném stanovisku zdůraznil, že „rozvrh práce představuje systém obecných pravidel pro rozdělování soudní agendy mezi jednotlivá oddělení a soudce, který musí být nastaven tak, aby byl ‚imunní‘ proti jakýmkoliv svévolným zásahům ze strany účastníků řízení, jednotlivých soudů a také vedení soudu. V neposlední řadě se totiž rozvrh práce nesmí stát ani prostředkem potenciální šikany (tzv. bossingu) anebo naopak zvýhodňování ve vztahu k některým soudcům.“
68. I podle již zmiňovaného článku D. Kosaře (str. 1055 a 1071) Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 48/2012-28 negativní důsledky přesunutí na jinou agendu bagatelizoval a nezohlednil riziko, že přesunutí na jinou agendu může vést ke zpožděním při vyřizování spisů a v krajním případě vést i ke kárnému řízení.
69. Ze všech výše uvedených důvodů je třeba odmítnout závěr, podle kterého přerážení soudce na jiný úsek nijak nezasahuje do jeho právní sféry, a má být z tohoto důvodu vyloučeno ze soudního přezkumu. Rozhodnutí o změně agendy a přerážení na jiný úsek soudu může mít na konkrétního soudce značný dopad, může ovlivnit jeho výkonnost (s potenciálními

důsledky pro kárné řízení) a zprostředkovaně může mít vliv na jeho osobní život. Je proto třeba zajistit, že k takovému přearažení nedojde v důsledku zneužití pravomoci předsedy soudu, ale pouze z legitimních důvodů spočívajících zejména v rozmístění dostupných zdrojů, které umožní řádný výkon spravedlnosti (srov. výše bod 62). Jinými slovy, záruky nezávislosti soudce (včetně nezávislosti na soudních funkcionářích daného soudu) vyžadují, aby byl připuštěn prostředek ochrany spočívající v soudním přezkumu.

70. Úkony orgánu státní správy justice, tedy zpravidla ministra, ale též předsedy soudu, které se dotýkají samotné existence funkce soudce a jejího nerušeného výkonu, jsou zásahem do veřejného subjektivního práva a jsou pod ochranou správního soudnictví. K tomuto závěru dospěl NSS v případě rozhodnutí o přeložení soudce k výkonu funkce k jinému soudu podle § 73 odst. 1 zákona o sodech a soudcích (rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2009, č. j. 5 As 13/2009-61, č. 1855/2009 Sb. NSS). Vzhledem k výše popsaným požadavkům na zajištění záruk nezávislosti soudce je ovšem třeba tento závěr přiměřeně vztáhnout i na přearažení soudce na jiný úsek téhož soudu.
71. Na druhé straně soud souhlasí se žalovanou, že otázka konkrétní podoby rozvrhu práce, včetně přiřazení soudců na určitou agendu, je do značné míry otázkou manažerského rozhodnutí předsedy soudu. Soud by proto (k návrhu dotčeného soudce) měl do takového rozhodnutí zasahovat pouze ve výjimečných případech, v nichž by byla s ohledem na zjištěná fakta pravomoc soudního funkcionáře použita k ohrožení nezávislosti soudce. Jinými slovy, soud považuje za nezbytné, aby byla v obecné rovině připuštěna možnost soudního přezkumu přearažení soudce na jiný úsek prostřednictvím rozvrhu práce, a to jako záruka jeho nezávislosti. Při samotném přezkumu důvodnosti žaloby by však měl být soud zdrženlivý a korigovat pouze případné excesy či zneužití ze strany předsedy soudu. Takto nastavený rozsah soudního přezkumu – relativně široce pojaté posouzení otázky přípustnosti, ale zdrženlivost při posouzení důvodnosti žaloby – soud považuje za souladný s výše nastíněnými požadavky na záruky nezávislosti soudců. Ostatně i z citovaného rozsudku Soudního dvora W.Ž. (viz zejm. bod 108) vyplývá, že podstatou práva na soudní přezkum přearažení soudce z jednoho úseku na jiný je ochrana účastníků řízení a práva na spravedlivý proces, nikoliv ochrana pracovního komfortu soudce.

VI.1.b Žalobní typ

72. Dále soud vážil, jaký žalobní typ má sloužit k výše nastíněnému cíli soudní ochrany nezávislosti soudců. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je žalobou subsidiární. Pokud by bylo rozhodnutí (v obecném slova smyslu) o přearažení soudce na jiný úsek prostřednictvím rozvrhu práce rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., měla by přednost žaloba proti rozhodnutí.
73. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Judikatura NSS k výkladu pojmu „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 s. ř. s. prošla určitým vývojem. Po vydání usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010-76, č. 2725/2013 Sb. NSS („*Kopřivnická vzorkovna*“), další judikatura rozšířeného senátu na úkony považované za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které je možné přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, již nekladla tak vysoké formální požadavky. Rozšířený senát tento judikatorní vývoj rekapituloval např. v usnesení ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, č. 3779/2018 Sb.

NSS („*Výtka státnímu zástupci*“). Jakkoli je v zásadě správné posuzovat obdobné pojmy obsažené v různých procesních předpisech obdobně, pojem rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. není totožný s rozhodnutím správního orgánu podle § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (srov. usnesení ve věci *Výtka státnímu zástupci*, bod 80). V usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 4. 2017, č. j. 6 Afs 270/2015-48, č. 3579/2017 Sb. NSS („*Krácení dotace*“), bylo vysvětleno, že v případě pochybností o naplnění formálního znaku hraničních či nestandardních úkonů pro jejich klasifikaci jako rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. má být upřednostněna právě možnost obrany proti takovým úkonům cestou žaloby proti rozhodnutí, a to proto, že právě toto řízení nejlépe naplňuje principy, na nichž je správní soudnictví v České republice vybudováno, zatímco řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem má pouze doplňkovou (subsidiární) povahu. Jedním z nejdůležitějších aspektů při úvahách, jakou cestou má být zajištěn soudní přezkum proti konkrétnímu úkonu správního orgánu, musí být zajištění účinnosti poskytované soudní ochrany (bod 51 usnesení ve věci *Krácení dotace*). K naplnění formálního znaku rozhodnutí tedy zpravidla postačuje to, aby založení, změna, zrušení nebo závazné určení práv individuálně určených jednotlivců (adresátů) bylo vtěleno do aktu správního orgánu, u nějž je předepsána písemná forma a k jehož vydání je zákonem dána kompetence správního orgánu při splnění zákonem stanovených podmínek, které je správní orgán povinen posoudit. Tím budou pravidelně dány znaky „*individuálního správního aktu, jak takovému pojmu rozumí hlavní proud doktríny správního práva*“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, Sb. NSS 3931/2019, bod 31).

74. V posledně uvedeném usnesení rozšířený senát rovněž zmínil, že se k tomuto tzv. materiálně-formálnímu pojetí rozhodnutí správního orgánu přihlásil i Ústavní soud v nálezu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, ve věci *Nejmenování profesorem* (byť v tomto nálezu Ústavní soud toto pojetí nepřesně označil za „materiální“). V bodu 23 nálezu se Ústavní soud výslovně ztotožnil s aplikací této doktríny v usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS („*Státní maturity*“).
75. V usnesení č. j. 1 As 436/2017-43 rozšířený senát posuzoval povahu souhlasů podle stavebního zákona a dospěl k závěru, že naplňují pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. z následujících důvodů: „*Ačkoli totiž souhlasy vydávané dle stavebního zákona nepředstavují rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 67 správního řádu, jedná se o formalizované úkony správního orgánu v rámci jeho zákonem stanovené pravomoci, vztahující se ke konkrétní věci a adresované individuálně určeným jednotlivcům, zakládající, popř. měnící jejich práva a povinnosti za zákonem stanovených podmínek. Zákon také podrobně stanoví náležitosti těchto souhlasů a postup při jejich vydávání.*“ (bod 33).
76. Z výše uvedené judikatury lze shrnout, že aby bylo možné určitý úkon považovat za rozhodnutí ve smyslu citovaného ustanovení, musí mít určitou formu (byť požadavky na ni nejsou přísné) a musí se též nějak promítnout do právní sféry svých adresátů. Jinými slovy, o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. se jedná tehdy, zasahuje-li úkon do veřejných subjektivních práv žalobce [pokud ne, podléhá kompetenční výluce podle § 70 písm. a) s. ř. s.] a zároveň vykazuje alespoň základní formální znaky, na jejichž základě jej lze odlišit od zásahů ve smyslu § 82 s. ř. s. (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2020, č. j. 6 Ads 146/2020-63, bod 14).
77. V nyní posuzované věci soud dospěl již výše k závěru, že k zásahu do právní sféry soudce může přeražením na jiný úsek téhož soudu dojít. Toto kritérium je však společné jak pro žalobu proti rozhodnutí, tak pro žalobu na ochranu před nezákonným zásahem (i pro

návrh na zrušení opatření obecné povahy). Přestože tedy nelze klást na formální stránku přílišný důraz, určitá formalizovanost je v případě rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. vyžadována (srov. výše bod 75).

78. Předseda krajského soudu rozvrh práce vydává jako orgán státní správy soudu. Podle § 30 odst. 2 zákona o soudech a soudcích předseda a místopředsedové krajského soudu vykonávají kromě rozhodovací činnosti také státní správu krajského soudu, v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Předseda krajského soudu vykonává státní správu krajského soudu rovněž tím, že zajišťuje chod krajského soudu po stránce personální a organizační [§ 126 odst. 1 písm. a)]. Podle § 41 odst. 1 rozdělení jednotlivých věcí, které mají být u soudu projednány a rozhodnuty, do soudních oddělení se řídí rozvrhem práce.
79. Rozvrh práce je formálním dokumentem v písemné podobě. Vydává jej na období kalendářního roku předseda soudu po projednání s příslušnou soudcovskou radou (§ 41 odst. 2 zákona o soudech a soudcích). Vydaný rozvrh práce je veřejně přístupný; každý má právo do něho nahlížet a činit si z něj výpisy nebo opisy. Je-li rozvrh práce dotčen změnou, zveřejní se bez zbytečného odkladu změna i úplné znění rozvrhu práce po zapracování této změny (§ 41 odst. 3 zákona o soudech a soudcích). Rozvrh práce mimo jiné jmenovitě určuje soudce tvořící senát či samosoudce, kteří budou působit v jednotlivých soudních odděleních. Toto určení však neobsahuje více než jméno konkrétního soudce a jeho zařazení do příslušného senátu, resp. soudního oddělení. Nejsou stanoveny bližší náležitosti ani odůvodnění. Rozvrh práce se nedoručuje jednotlivým soudcům, ale je veřejně přístupný.
80. V rozsudku ze dne 20. 9. 2017, č. j. 2 As 182/2017-102, NSS konstatoval, že rozvrh práce ve své podstatě není ničím jiným, než normou s časově (a osobně) omezenou působností, vykazující znaky interní normativní instrukce, která je adresována „dovnitř“ soudu (na čemž nic nemění povinnost zveřejnění rozvrhu práce). Jedná se o řídicí akt předsedy soudu, vydaný na základě zákonného zmocnění jakožto akt správy konkrétního soudu (bod 26). Rozvrh práce konkrétního soudu má jako organizační norma svého druhu přímý dopad pouze na osoby u tohoto soudu působící, nikoli na účastníky soudních řízení (odhlédnuto od změny již účinného rozvrhu práce; bod 31). Dodal, že z důvodu determinovanosti pravomoci správních soudů (mimo jiné i) specifickým a individualizovaným právním postavením navrhovatele v každé konkrétní věci není namístě zabývat se akademicky povahou rozvrhu práce soudu (bod 33).
81. S ohledem na uvedené charakteristiky lze učinit dílčí závěr, že rozvrh práce je přinejmenším v části, v níž zařazuje konkrétního soudce do příslušného senátu, resp. soudního oddělení, interním normativním aktem (řídicím aktem předsedy soudu) a nenaplnuje takové formální charakteristiky, aby jej bylo možno považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Vzhledem k této skutečnosti je možné tento řídicí akt předsedy soudu (navenek vyjádření v textu soudně nepřezkoumatelného interního normativního aktu) ve vztahu ke konkrétnímu soudci považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Jako prostředek ochrany proti případnému nezákonnému zásahu do nezávislosti soudce je proto třeba využít žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, což ostatně žalobkyně učinila.
82. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že soud netvrdí, že předmětem soudního přezkumu může být rozvrh práce jako celek. Interní normativní akty obecně soudnímu přezkumu nepodléhají. Ovšem právě v části, která může zasáhnout do nezávislosti soudce, nemůže

být s ohledem na výše uvedené požadavky na zajištění nezávislosti soudců soudní přezkum vyloučen.

83. Pro úplnost soud podotýká, že rozvrh práce přinejmenším v části, v níž zařazuje konkrétního soudce do příslušného senátu, resp. soudního oddělení, nelze považovat ani za opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy představuje podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 27. 09. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98, č. 740/2006 Sb. NSS., správní akt s konkrétně určeným předmětem a s obecně vymezeným okruhem adresátů, tedy úkon správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob. Je zřejmé, že v případě zařazení konkrétního soudce do příslušného senátu, resp. soudního oddělení se nejedná o obecně vymezený okruh adresátů, ale individuální úpravu postavení jednotlivého soudce, byť se zprostředkovanými dopady i na jiné osoby uvnitř i vně soudu.
84. S ohledem na striktní procesní podmínky v § 101e s. ř. s. nelze uvažovat ani o přezkumu rozvrhu práce v režimu řízení o zrušení služebního předpisu.

VI.1.c Závěr k přípustnosti žaloby

85. S ohledem na výše uvedené soud uzavřel, že žaloba soudce proti přeřazení na jiný úsek téhož soudu je obecně přípustná. Soudní ochrany se lze v takovém případě domáhat prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s.
86. Přípustnost nyní předložené žaloby není vyloučena ani na základě § 85 s. ř. s., neboť zde nejsou jiné právní prostředky ochrany, jimiž by se mohla žalobkyně svého práva domáhat (možnost podání antidiskriminační žaloby soudní přezkum v rámci správního soudnictví nevylučuje, neboť zde nejsou řešeny totožné otázky).
87. Žaloba je proto přípustná.
88. Soud neshledal důvod nepřipustit ani úpravu petitu, kterou žalobkyně učinila s ohledem na změnu skutkových okolností v podání ze dne 7. 9. 2021, v němž požadovala doplnit větu „a jímž bude žalobkyně vyřazena z oddělení 16 a 40 úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ústí nad Labem“ (srov. body 1 a 23). Toto doplnění soud považuje za přípustné rozvinutí původně vymezeného návrhu, aniž by tím došlo ke změně jeho podstaty nebo záměně za zcela jiný zásah (žalobkyně doplnila pouze návrh, jakým způsobem má soud v případě úspěchu žaloby přikázat žalované, aby obnovila stav před zásahem, což je otázka, která do značné míry spadá do úvahy soudu). Nebylo proto třeba o připuštění návrhu rozhodovat usnesením.
89. Soud dále ověřil, že žaloba byla podána včas (byla podána v době, kdy zásah trval), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud proto mohl žalobu věcně projednat.

VI.2 Důvodnost žaloby

90. Žaloba není důvodná.
91. Žalobkyně opřela důvodnost žaloby o tři okruhy námitek. Zaprvé, byla přesvědčena, že postup žalované odporuje garanci nepřeložitelnosti soudce bez jeho souhlasu podle čl. 82 odst. 2 Ústavy. Zadruhé, byla přesvědčena, že souhlas s přeložením v tomto případě vyžaduje též § 121 odst. 1 s. ř. s. a že toto ustanovení také vyžaduje určité kvalifikační předpoklady, které žalobkyně nesplňuje. A zatřetí, pokud by soud ani jeden z prvních

dvou uvedených argumentů neakceptoval, je podle ní třeba zabývat se arbitrárností a nepřezkoumatelností postupu žalované přímo v daném případě.

92. Soud se již výše vyjádřil k námitce, v níž žalobkyně dovozovala nezbytnost souhlasu s jejím přeřazením na jiný úsek soudu z čl. 82 odst. 2 Ústavy, a tomuto rozšiřujícímu výkladu žalobkyně nepřisvědčil (viz výše bod 55). Citovaný článek zapovídá pouze přeložení soudce bez jeho souhlasu k jinému soudu. V podrobnostech soud na svou výše uvedenou argumentaci odkazuje.
93. Obdobně soud nepřisvědčil ani tvrzení, že souhlas s přeřazením na jiný úsek v tomto případě vyžaduje též § 121 odst. 1 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení platí, že „[k] výkonu funkce ke krajskému soudu, v níž bude jednat a rozhodovat ve věcech správního soudnictví, lze soudce v souladu s jeho předchozím souhlasem přidělit, vykonával-li v oboru ústavního, správního nebo finančního práva po dobu nejméně pěti let právní praxi nebo vědeckou, popřípadě pedagogickou činnost nebo odůvodňují-li to výsledky jeho přípravné služby a justiční zkoušky“.
94. Pojem „přidělení“ definuje § 67 zákona o soudech a soudcích, podle kterého „[p]o složení slibu ministr spravedlnosti přidělí soudce na základě jeho předchozího souhlasu k výkonu funkce k určitému okresnímu soudu, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Ministr spravedlnosti může výjimečně soudce přidělit na základě jeho předchozího souhlasu k výkonu funkce ke krajskému nebo vrchnímu anebo Nejvyššímu soudu, jestliže vykonával právnickou činnost v případě krajského a vrchního soudu nejméně 8 let a v případě Nejvyššího soudu nejméně po dobu 10 let, pokud jeho vysoké odborné znalosti dávají záruky řádného výkonu funkce u příslušného soudu.“
95. S ohledem na jednotnost a bezrozpornost právního řádu je třeba pojem „přidělí“ vykládat v obou ustanoveních shodně, tedy jako „prvotní“ přidělení soudce po jeho jmenování k určitému soudu.
96. Ustanovení § 121 odst. 1 s. ř. s. je ve vztahu k § 67 zákona o soudech a soudcích speciálním ustanovením, které stanoví podmínky pro „prvotní“ přidělení soudce na úsek správního soudnictví bezprostředně po jeho jmenování. Jakkoliv by mohla být spatřována určitá disproporce v tom, že pokud je soudce „prvotně“ přidělen ke krajskému soudu na úsek správního soudnictví, postačí mu 5 let právní praxe, zatímco podle obecné úpravy § 67 je pro přidělení ke krajskému soudu vyžadována praxe 8 let, tento rozdíl je do určité míry vyvážen požadavky na specifickou odbornost (právní praxi v oboru ústavního, správního nebo finančního práva) v § 121 odst. 1 s. ř. s. oproti „právní činnosti“ bez bližšího upřesnění v § 67 zákona o soudech a soudcích. Úkolem soudu v nyní posuzované věci ovšem není hodnotit smysluplnost, vhodnost či rozumnost takové úpravy. Podstatné je, že § 121 odst. 1 s. ř. s. na situaci žalobkyně nedopadá, protože nebyla „prvotně“ přidělena na úsek správního soudnictví krajského soudu bezprostředně po svém jmenování soudkyní, ale byla na úsek správního soudnictví přeřazena až po mnohaleté praxi jakožto civilní soudkyně, která bezpochyby svědčí o tom, že se jedná o zkušenou a odborně zdatnou soudkyni.
97. Vzhledem k tomu, že se na žalobkyni § 121 odst. 1 s. ř. s. vůbec nevztahuje, není třeba zabývat se její námitkou, že nesplňuje kvalifikační předpoklady požadované tímto ustanovením. Jakkoliv soud nevylučuje, že by se mohly vyskytnout případy, v nichž by přeložení soudce na úsek správního soudnictví krátce po jeho prvotním přidělení k (okresnímu) soudu mohlo vyvolat pochybnosti o splnění odborné kvalifikace, v nyní

projednávané věci tomu tak bezpochyby není. Žalobkyně s ohledem na dlouholetou praxi soudkyně splňuje záruky, že bude schopna funkci soudkyně v rámci úseku správního soudnictví řádně vykonávat. V této souvislosti lze poukázat na skutečnost, že podle § 122 s. ř. s. „[k] Nejvyššímu správnímu soudu může být se svým souhlasem nebo na svou žádost přeložen soudce, který má právní praxi po dobu nejméně deseti let a který svými odbornými znalostmi a zkušenostmi dává záruky řádného výkonu této funkce.“ Pro přeložení soudce k Nejvyššímu správnímu soudu je tedy vyžadována desetiletá praxe bez ohledu na právní obor, v němž ji soudce získal. S ohledem na délku soudcovské praxe žalobkyně splňuje kvalifikační předpoklady podle § 122 s. ř. s. pro přeložení k Nejvyššímu správnímu soudu. Za použití argumentu *a maiori ad minus* lze tedy dovodit, že tím spíše splňuje kvalifikační předpoklady pro přeřazení na úsek správního soudnictví krajského soudu.

98. V třetím okruhu námitek žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost a arbitrárnost kritérií, podle nichž žalovaná určila, že na úsek správního soudnictví bude přeřazena právě žalobkyně (a JUDr. D.). Předně nelze s žalobkyní souhlasit, že by soud nemohl v tomto řízení přihlídnout k podkladům, které žalovaná soudu předložila jako správní spis a které zachycují mimo jiné její komunikaci se soudcovskou radou i se žalobkyní samotnou. Rozsah přezkumu v řízení o zásahové žalobě takovému postupu nijak nebrání, ostatně ani žalobkyně neupřesnila, o jaké zákonné ustanovení své tvrzení opírá.
99. Jak již soud výše podrobně popsal, důvodem, pro který je třeba připustit soudní přezkum přeřazení soudce na jiný úsek, je především ochrana soudcovské nezávislosti a ochrana před zneužitím ze strany soudního funkcionáře, který by přeřazením soudce na jiný úsek sledoval nějaký osobní zájem (ať již zájem na způsobu vyřizování určitých věcí nebo osobní mstu vůči konkrétnímu soudci) nebo se takto vyhnul řádnému projednání tvrzeného kárného provinění soudce v kárném řízení, v němž by jeho případný kárný návrh posoudil nezávislý soud a v němž by soudci náležela plná práva obhajoby.
100. Z dokumentů předložených soudu oběma účastnicemi řízení, protokolů o výsleších svědků (viz výše body 43 až 47) a ostatně i z tvrzení obou účastnic ovšem plyne, že motivací žalované byla snaha o rovnoměrnější zatížení jednotlivých úseků v rámci krajského soudu. Žalovaná argumentovala především tím, že v rámci dotčeného krajského soudu je úsek správního soudnictví dlouhodobě přetížen a personálně poddimenzován, zatímco v případě civilního občanskoprávního úseku je situace natolik dobrá (z hlediska počtu nerozhodnutých věcí a délky řízení), že bylo možné některé soudce postrádat a přeargovat je na jiný (vytíženější) úsek. Tuto motivaci dokládá i komunikace žalované se soudcovskou radou a žalobkyně ji (v obecné rovině) nezpochybňuje. Soud má tedy za prokázané, že objektivně panovaly vážné důvody pro personální posílení úseku správního soudnictví. Z obsahu správního spisu (komunikace žalované se soudcovskou radou) i z protokolů o výsleších svědků rovněž vyplývá, že jiná opatření, která již byla učiněna nebo která byla zvažována, by nebyla dostatečně účinná k řešení přetíženosti daného úseku. Žalobkyně nedoložila opak.
101. Ze žádných tvrzení ani předložených listin pak neplyne, že by přeřazení žalobkyně mělo nějaké skryté motivy, které by svědčily o zneužití pravomoci ze strany žalované.
102. Z dopisu žalované soudcovské radě ze dne 24. 5. 2021 vyplývá, že kritéria pro výběr soudců k přeřazení byla následující:
 - změnou nemají být dotčeni předsedové odvolacích senátů,
 - změnou nemají být dotčeny specializované senáty,

- odborná způsobilost,
- zohlednění skutečnosti, že konkrétní soudce je i samosoudcem, což má přesah i do rozhodování samosoudcovské agendy v rámci správního soudnictví,
- zohlednění názoru správního úseku, resp. pověřeného místopředsedy soudu.

103. Tato kritéria jsou obecná, přijatá na základě legitimního cíle, nejsou nijak zacílena vůči žalobkyni a podle soudu (i přes jistou nahodilost konečného výběru, jež by však byla o to více rysem soudcovskou radou navrhovaného řešení v podobě výběru losem) nesvědčí o svévoli, zneužití či překročení pravomoci, které je žalované jakožto předsedkyni soudu svěřeno. V posuzované věci nebyly zjištěny žádné indicie, které by nasvědčovaly tomu, že žalovaná jednala v rozporu se zárukami nezávislosti soudců. Za této situace soudu nepřisluší přezkoumávat racionalitu či vhodnost daných kritérií. Jakkoliv žalobkyně namítá, že některá z kritérií nebyla v individuálních případech plně dodržena (srov. námitku v bodech 16, 17 a 39), ani tato skutečnost, i pokud by byla pravdivá, by podle soudu nepřekročila rozsah pravomoci žalované excesivním způsobem, který by vyžadoval zásah soudu.
104. Soud je přesvědčen, že předsedovi soudu, který odpovídá za řízení a chod soudu, musí být ponechána dostatečně široká diskrece v personální oblasti, nevybočí-li z mezí svěřené pravomoci excesivním způsobem. K tomu v posuzované věci z výše popsanych důvodů nedošlo.
105. Jakkoliv soud chápe, že přeřazení na jinou agendu je pro žalobkyni citlivým zásahem do jejího pracovního i osobního života, nejedná se o zásah nezákonný ve smyslu § 82 s. ř. s.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

106. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
107. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 15. prosince 2021

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu